

Notă informativă
la proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la modificarea și completarea Hotărîrii
de Guvern nr. 906 din 28.07.2008

Potrivit Legii nr. 120 din 25 mai 2012, competența de prevenire a Centrului Național Anticorupție (în continuare CNA) a fost extinsă prin completarea cu atribuții noi, una din ele fiind *asigurarea desfășurării evaluării riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice prin instruire și consultare, monitorizare și analiză a datelor referitoare la evaluarea riscurilor de corupție, precum și coordonarea elaborării și executării planurilor de integritate.*

Actualmente, evaluarea riscurilor instituționale de corupție este stipulată ca activitate permanentă a componentei instituționale a Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011, precum și în alin. (4) art. 7 din Legea nr. 90-XVI din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției. La moment Centrul promovează un proiect de lege ce operează modificări și completări la Legea 90/2008. Una dintre finalitățile proiectului este stabilirea unor norme cu caracter general în domeniul evaluării riscurilor de corupție în instituțiile publice.

CNA, în calitate de instituție cheie în domeniul prevenirii și combaterii corupției, promovează cele mai noi metode de consolidare a integrității, evaluarea riscurilor de corupție fiind una din aceste măsuri.

Evaluarea riscurilor de corupție constituie una din cele mai recente și mai moderne metode menite să ridice nivelul integrității și, prin aceasta, să prevină corupția în instituțiile publice. Potrivit acestei metode, accentul se plasează nu atât pe lupta directă împotriva corupției, cât pe atingerea aceluiași scop prin intermediul unei integrități sporite. Se vizează evaluarea activității instituției în vederea identificării riscurilor de corupție și elaborarea recomandărilor privind excluderea sau diminuarea efectelor acestora (planurile de integritate).

Pe plan internațional, evaluarea riscurilor instituționale de corupție este prevăzută ca măsură de prevenire a corupției în pct. 3 art. 5 al Convenției ONU împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003 și ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 158-XVI din 06.07.2007.

Această măsură se implementează cu succes în Australia, Singapore, Hong-Kong, Mauritius. La nivelul țărilor Uniunii Europene evaluarea riscurilor de corupție ca măsură de prevenire a corupției este desfășurată în Slovenia, Germania, Letonia, Lituania, România, Estonia, Spania, Olanda. Evaluarea riscurilor instituționale de corupție în vederea prevenirii corupției se implementează și în țările din Sud-Estul Europei, în special în Albania, Muntenegru, Serbia, Croația, Macedonia. Examinarea practicii internaționale în domeniu a relevat faptul că, deși metodele de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice variază de la țară la țară, accentul, în marea lor majoritate, este plasat pe autoevaluarea sau autoaprecierea instituției vis-a-vis de

zonele sau domeniile de activitate expuse riscurilor de corupție și elaborarea planurilor de redresare a situației.

Anterior Centru a elaborat și promovat un proiect de lege cu privire la evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice, însă, în rezultatul obiecțiilor și propunerilor formulate de mai multe autorități publice, s-a decis elaborarea și promovarea unui proiect de hotărâre de Guvern ce prevede unele amendamente la Hotărârea de Guvern nr. 906 din 28.07.2008 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 906 din 28.07.2008 CNA are competență doar în domeniul instruirii și consultării privind evaluarea riscurilor de corupție, fapt care a dus pe parcursul anilor 2009-2011 la **o abordare și executare superficială a evaluării riscurilor de corupție** de către entitățile publice. În consecință, prin elaborarea prezentului proiect se urmărește excluderea deficiențelor întâmpinate pe parcursul anilor, obținerea unor rezultate calitative pe parcursul desfășurării evaluării și ulterior.

Având în vedere că anterior desfășurarea procesului de evaluare concomitent în toate organele centrale de specialitate ale administrației publice a întâmpinat dificultăți din cauza numărului mare de instituții și cunoașterii insuficiente a procesului de evaluare de către membrii grupului de evaluare a riscurilor de corupție din cadrul instituțiilor, proiectul prevede, în conformitate cu practica Lituaniei, României, Estoniei și Macedoniei, selectarea de către CNA a unui număr definit de instituții în cadrul unui ciclu de evaluare. Instituțiile vor fi selectate de către CNA în baza datelor statistice, sondajelor de opinii, rapoartelor privitoare la corupție etc., informând instituțiile selectate cu cel puțin două luni pînă la demararea procesului de evaluare.

Dat fiind faptul că atribuțiile CNA în domeniul evaluării riscurilor de corupție au fost extinse, Centrul fiind desemnat responsabil pentru asigurarea desfășurării evaluării riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice, prin proiect sunt stabilite atribuțiile angajatului CNA în cadrul grupului de evaluare a riscurilor de corupție din cadrul instituțiilor.

Implementarea prevederilor prezentei legi nu va necesita careva surse financiare din partea autorităților vizate.

Director

Viorel CHETRARU